

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo olozletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravljanju mesečno K 1-90

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izven tistih nedelj in
praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Državni zbor razpuščen.

Uradni brzojav danes poroča, da je s cesarskim patentom državni zbor razpuščen in da se ukazuje hitro izvesti nove volitve. Vlada ob tej priliki objavlja daljše pojasnilo, zakaj da je razpuščila državni zbor. Kot vzrok navaja obstrukcijo, dasi priznava, da je obstrukcija zbornica omejila. Obstrukcija so povzročali narodni boji, ki jih ljudska zbornica ni mogla omiliti. Vlada apelira na volivce, da naj razsodijo o obstrukciji.

Posebno srečen vladen oklic na volivce ni, pač je pa imela vlada prav, ker je razpustila zbornico in omogočila, da druga ljudska zbornica, sveža in čila, nadaljuje po prvi ljudski zbornici pričetno delo. Prva ljudska zbornica je morala iti, ker se je poizkušalo vladati proti Slovanom, če se bo nadaljevala protislovanška politika, je nemogoče, da bi ne pomočvirili boji med Slovani in Nemci tudi druge ljudske zbornice. Najbolj zadovoljen je z vladnim oklicem Chiari, ki je izjavil, da obsega vladni oklic program nemških svobodomiselnih strank.

Kdaj bodo nove volitve.

Bienert je izjavil, da bodo nove državnozbornske volitve prej ko mogoče. Neko poročilo trdi, da je sklenil ministrski svet, da se izvedejo volitve že prvo polovico meseca junija. Notranje ministrstvo je nato povprašalo deželne vlade, koliko časa potrebujejo, da izvedejo nove volitve v najkrajšem času. Z ozirom na poročila deželnih vlad je notranje ministrstvo predlagalo ministrskemu predsedstvu, naj se vrše prvotne volitve 8. ali 10. junija, ožje volitve pa 16. junija, tako da bi bil sklican državni zbor že 20. junija in bi zboroval do konca julija, v katerem času bi rešil po § 14. izdane odloke, proračun in brambeno postavo.

Priprave strank za nove volitve.

Oklica na volivce sta že izdali nemškonacionalna in nemška radikalna stranka. Parlamentarna komisija krščanskih socialcev je že tudi izdelala oklic. Med nemškimi strankami je precej razpoloženja, da nastopajo vsaj pri ožjih volitvah skupno proti socialnim demokratom. Razbila se je pa akcija predsednika češkega narodnega sveta, Podlipnega, ki je delal na to, da ob novih volitvah nastopijo češke stranke skupno. Proti Podlipnemu so se izja-

vili češki agrarci in češki radikalci kakor tudi češki narodni socialci. Podlipni je, kakor znano, mladočeh in je hotel rešiti izmirajoči mladočehski stranki njene mandate, kar se mu pa ni posrečilo.

Khuen in avstrijska kriza.

V soboto se pripelje Khuen na Dunaj, da se informira o krizi. Kar se tiče brambene postave, sodi ogrska vlada, da je najboljša, če se prične o njej posvetovanje pred poletnimi počitnicami.

Občni zbor 'Gospodarske Zveze'.

Včeraj dopoldne ob deseti uri se je vršil v posvetovalnici Gospodarske Zveze občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število članov, ki so zastopali 1235 deležev. Dr. E. Lampe, predsednik Zveze pozdravi navzoče člane, nakar se prebere zapisnik občnega zbora lanskega leta.

Nato poroča v imenu načelstva predsednik dr. E. Lampe. Lansko leto je bilo za avstrijsko zadružništvo eno izmed najbolj kritičnih in nesrečnih let. Nastopila je denarna kriza in na denarnem trgu je zavladalo nepričakovano veliko pomanjkanje denarja. To dejstvo je uplivalo silno slabo na našo trgovino, da se ni mogla vsled pomanjkanja denarja tako razvijati kakor druga leta. Poleg tega je bila lanska leto slaba letina za živino. Ljudje sami so znižali vsled velike draginje izdatke na najmanjšo mero in veliko manj kupovali. Dokaz tega je, da je tudi užitnica, ki jo dobiva dežela, precej padla. Tudi kupčija z moko je prinesla trgovcem velike izgube in mnogo konkurzov, med katerimi je tudi ljubljanski Agro-Merkur, ki je postal žrtva spekulacije z moko. Vse te okoliščine so vplivale več ali manj tudi na razvoj Gospodarske Zveze, da je tudi njen promet nazadoval. Dobava sena ni Zvezi sicer prinesla nobenega dobička, ampak silno mnogo dela, pač je bila neprecenljiva dobrotja za kranjskega kmeta. Obenem se je pa izkazalo, da je Gospodarska Zveza pri vsaki pomožni akciji neohodno potrebna. Podružnico Trst smo lansko leto opustili, ker je ne moremo primerno nadzorovati. Vrh tega so bili režijski stroški za skladišča, uradništvo in delavce tako veliki, da se podružnica v Trstu ni obnesla. Izstopili smo nadalje lansko leto iz tvrdke Peter Kozina in Comp. Tvrdka se peča z izdelovanjem zobotrebcev in čevljev. Tvrdka namerava ročno izdelavo teh

izdelkov v strojno izpremeniti in veliko industrijsko podjetje osnovati. Ker pa taka industrijska podjetja ne spadajo na zadružno polje, na katerem je Gospodarska Zveza osnovana, je iz tvrdke izstopila, dasiravno je bila trgovska zveza ž njo jako ugodna. Osnovala pa se je druga družba, ki bo podjetje nadalje vodila.

Lep uspeh pa kaže druga stroka, s katero se je začela Zveza pečati, namreč nabavo poljedelskih strojev. Naš kmet se vedno bolj poslužuje pri obdelovanju svojega zemljišča raznih poljedelskih strojev. Zato je sklenilo načelstvo, da prevzame posredovanje te kupčije Zveza v roko. Poslala je v ta namen ključavničarskega mojstra Kremžarja v tovarno poljedelskih strojev v Prosnice na Češko, da se tam priuči manipulacije s stroji in si ogleda na Dunaju Handelsmuseum. Na ta način dobimo pri Zvezi strokovnjaka, ki bo kranjskemu kmetu vedno pri roki, da ne bo treba za vsako majhno pokvaro pri stroju klicati tuje strojnike v deželo.

Vzeli smo letos v roko zopet posredovanje pri pomožni akciji za dobavo raznih semen posebno semenskega krompirja. Kranjska dežela je predlagala osrednji vladi na Dunaju v ta namen 150.000 K podpore. Semena se bodo prodajala za znižano ceno. Razliko pri nabavi in prodajalni ceni bo pokrila vladna podpora. Stvar je nujna, posebno Dolenjska potrebuje hitro semenskega krompirja, ker čas za saditev krompirja je že tukaj.

Tudi nabava živine za vojno mornarico ostane v rokah Gospodarske Zveze, dasiravno je imela Zveza lansko leto in deloma tudi letos vsled živinske kuge velike težave. Vojna mornarica ne mara več argentinskega mesa, ampak hoče domače meso. Zato ostane mornarica navezana na Gospodarsko Zvezo. Najbolj bi bilo, ako bi sezidali v Ljubljani veliko klavnico iz katere bi Pulj z mesom oskrbovali. Priporoča načelstvu, da ta načrt izpelje. Gospodarska Zveza uredi nadalje v Ljubljani centralo za prodajo živine. Pri tem Gospodarska Zveza ne prevzame nobenega rizika, ker bo prodajo samo posredovala. Za pokritje režijskih stroškov pa dobi Zveza primerno odškodnino od vlade. Ako tedaj vse okoliščine in razmere prevdarimo, ako pomislimo da je kmetstvo zadružništvo ne samo v Avstriji, ampak tudi v Nemčiji prestalo najhujše čase, kar jih je kdaj zadružništvo doživelo, smemo biti zadovoljni, da se je preteklo leto za Gospodarsko Zvezo kljub vsem težavam tako srečno

izteklo, da izkazuje bilanca 2250 K 49 v čistega dobička. Kmetstvo zadružništvo je še mlado, se utrjuje, ni še doživelo velikih gospodarskih kriz, ki ga uče, kaj je zadružništvo v korist in kaj na škodo. To pa je gotovo, da se je naše zadružništvo iz preteklega leta veliko naučilo in da je dobro prestalo gospodarsko krizo, ki je z našimi nasprotniki pomedla.

Poročilo o poslovanju je podal načelstveni ravnatelj J. Jovan.

Gospodarska Zveza izkazuje v letu 1910. sledeči promet:

Promet blaga: Saldo z dne 31. decembra 1909 — 176.318 K 54 v; prejemi v letu 1910 — 1.835.243 K 39 v; izdatki v letu 1910 — 1.902.514 K 72 v; saldo gl. glavne knjige — 109.047 K 21 v. Skupni promet blaga 4.023.123 K 86 v.

Promet denarja: Saldo z dne 31. decembra 1909 — 43.163 K 95 v; prejemi v letu 1910 — 7.106.455 K 63 v; izdatki v letu 1910 7.109.644 K 52 v; saldo 31. decembra 1910 — 39.975 K 6 v. Skupni promet denarja 14.299.239 K 16 v. Skupni promet blaga in denarja 18.322.363 K 2 vinarja.

Iz aktiv povzamemo sledeče:

Račun zadrug:

Koncem leta 1909 je imela Zveza na tem računu tirjati 362.966 K 41 v; koncem leta 1910 pa znaša terjatev pri zadruhar 277.003 K 21 v; torej manj za 85.963 K 20 v.

Zadruge so v letu 1910 vplačale 75.673 K 20 v več, kakor so prejele vrednosti. To je znamenje splošne asanacije kreditnih razmer pri slovenskih gospodarskih zadruhar.

Iz računa dolžnikov:

Po izvršeni pomožni akciji v korist oškodovanim po suši je račun dolžnikov prišel zopet v svoje razmerje letošnjega prometa primerno stanje ter je s svoje višine po stanju z dne 31. decembra 1909 po 734.065 K 80 v padel na 161.845 K 42 v.

To razmerje je smatrati po naših trgovskih in kreditnih razmerah kot jako ugodno; kajti kakor iz bilance razvidno, so dolžniki od tekoče naše terjatve po 3.045.971 K 93 v vplačali 2.884.126 K 51 v, torej 94-7% svojega dolga.

Zveza ima nadalje tri lastna posloplja in sicer: svojo lastno hišo v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29, v vrednosti 207.872 K 88 v poslopje v Trnovem v vrednosti 54.953 K 30 v in zeljarno v Šmartnem 18.629 K 80 v. Vedne težave s skladišči so nas primorale, da smo si nabavili lastno hišo s skladišči in pri-

LISTEK.

R. L.:
Vihar.
Študentovska zgodba iz naših dni.
(Dalje.)

»No, zdaj mi pa pokažite svoj dom!« prosi dekle.
»Tista široka rdeča streha na koncu vasi proti dolini . . . Hiša sama se ne vidi!« pravi Potokar in kaže na vas pod hribom in na svoj dom.
»Ah, meni se je zdelo, da je vaša, ko sve šli z mamom mimo!«
»Velika bela hiša, koj ko se pride v vas? Pred njo sta dve hruški in lepa trata?« vprašuje gospa.
»Da, tista je!« odgovarja Ignacij.
»Kako strmo je pod nami! Ali ni nobene steze na tej strani?« vpraša Nelica in gleda v globočino.
»Nobene . . .« odgovarja študent.
»V davnih dneh, ko so Turki ropali po teh krajih, je hotel neki jezdec po tej strani priti na vrh k taboru, kjer so bili skriti ljudje iz bližnjih vasi. Bil je že skoraj pri obzidju in klical je tovariše za sabo, tedaj ga je pa Mati Božja pahnila čez pečevje, da se je nevernik ubil v globočini s konjem vred . . .«

»O, anti ne bo vse tako?! . . .« se smeje Nelica.
»Mogoče je vendarle . . . Lepa pripovedka je!« meni študent in čudno se mu zdi, da ji dekle ne veruje.
Presrečen je v njeni bližini in kaj mu mar ves svet in vsi začuden pogledi, ki se obračajo vanj, vse opazke, ki jih delajo ljudje, ki so ostali pod cerkvenimi stopnicami!
Tam stoji Vitovci, resni možakarji, stari in mladi, kadijo in gledajo trojico na skali. Prej so se menili vsakdanje stvari, ko so pa opazili študenta z Rankovo gospo in Nelico, so polagoma umolknili.
Prvi je vzel pipo iz ust Bolžar, suh in dolg možič kakor grabljišče, pokašljal je in pogledal ježno okoli.
»Nič ne bo iz fanta . . . Babnice ga bodo zmešale . . .« tako pravi, vtakne pipo zopet v usta in kadil molče dalje.
»Res, škoda, da ga je dal Potokar v šolo!« Kaokr bi bil vrgel v vodo vse stotake, ki jih je izdal zanj vsa ta leta! Sram naj ga bo, fanta!« pravi drugi.
»Ej — bogve, kako se še vse obrne! Mladost je norost . . .« meni stari Rešič.
»Da bi videl Potokar zdaj sina, bi ga bilo sram, da bi bil rajši nevemkje kakor tukaj . . . Ves pokvarjen je svet dandanes, in zato bi jaz nikomur ne svetoval, naj da fanta v šolo. Mene je

hotel letos nekaj učitelj Mrak premaliti, naj dam najmlajšega študirat, pa ga ne dam, ko vidim, kako je! Vse izdaš za fanta, pol premoženja zapraviš z njim — nazadnje pa gre, kakšna takale gosposka bledost se obesi nanj — pa imaš! Še Bog povrni ne reče, ko gre od hiše in se ne misli več vrniti.« Tako govori Kobalar in jezen je njegov glas.
Polagoma se kmetje začnejo razhajati na vse strani, tam doli pod hribom pa se črnijo po potih nove gruč ljudji, ki gredo na Vitovlje k drugi maši . . .

Tisto popoldne je slonel Ignacij Potokar ob hruškinem deblu pred hišo in oče je stal pred njim. Dolgo sta že govorila in v pritajeni razburjenosti je drhtel glas obema.
»Torej to je tvoja zadnja beseda, Nace, da ne pojdeš v semenišče?« je vprašal Potokar.
»Zadnja, oče!« je odgovoril sin s trmasto odločnostjo.
»Premisli vse, fant! Preštej vsa leta, kar smo skrbeli zate! Vsako jesen je šlo zate par volov — in zdaj hočeš iti bogvekam, odromati v tuji svet? . . . Izgubiš se tam, na dom ne boš več mislil, na Boga pozabiš, izkvariš se in

sramoto boš delal samemu sebi, naši hiši in celi vasi!«
»Nikake sramote ne bom delal ne sebi, ne komu drugemu. Pustite me — če nisem zato, pa nisem!«
»Tako govoriš, ker ne veš, kaj je svet, ker si preslepljen od mladostnih muh, ki ti breneče po glavi! Še preden mine leto, se boš kesal, da te je svet zmotil — pa bo prepozno!«
»Kar sem rekel, sem rekel. V semenišče ne grem in konec besedi!«
»Kam pa misliš pravzaprav?«
»Na Dunaj študirat za zdravnika!«
»Bog s teboj, fant! Ne branim ti, če hočeš na vsak način iti! Ampak od naše hiše ne dobiš več krajcarja. Dovolj smo že izdali s teboj . . .«
»Ničesar vas ne vprašam, če me tudi takoj zapodite izpod strehe, brez besede pojdem . . .«
»Podil te ne bom nikamor. Dokler boš doma, boš imel ležišče in jed pri hiši kakor doslej. In tudi če se kdaj vrneš — vrata ti bodo vedno odprta, dokler bom jaz živ. Za drugo pa skrbi sam, kakor veš in znaš! Tvoja glava, tvoj svet! Niti besedice ti več ne poročem, stori, kakor hočeš!«
Trdih korakov je stari Potokar odšel in kmalu je zagledal Ignacij njegovo krepko, viško postavlo na klancu pod hišo. Šel je nemara v Šempas k

merno kletjo. Stavbeni oddelek deželne vlade je hišo cenil in izrekel, da so samo skladišča in klet vredna 124.000 K. Poleg tega, da ima Zveza svoje pisarne v hiši, nese najemnina primerno vsoto kron in ima poleg tega lep stavben prostor velike vrednosti. Vrednost inventarja znaša 18.004 K 15 v. Opustili smo pa podružnico v Zadru, ki se ne da vsled svoje prevelike oddaljenosti nadzorovati. Zaloge blaga znaša koncem leta 1910 glasom inventure 185.363 K 86 v. Kosmatoga dobička na prodanem blagu je 76.316 kron 65 vinarjev. Vsa aktiva znašajo 1.388.916 kron; ako odštejemo od teh pasiva v znesku 1.386.665 K 51 v, izkazuje lansko leto 2250 K 49 v čistega dobička.

Ako prištejemo ta čisti dobiček še nerazdeljenemu iz zadnjih dveh let v znesku 9378 K 14 v, imamo skupaj 11.629 K 63 v čistega dobička, ki naj se razdeli po nasvetu občnega zbora. Koncem leta 1909 je štela Gospodarska Zveza včlanjenih zadrug 83. V letu 1910 sta pristopili 2. Ker nobena ni izstopila, šteje Gospodarska zveza koncem leta 1910 85 članic zadrug. Članov je bilo koncem leta 1909 552. Pristopilo jih je leta 1910 7. Ker ni nihče izstopil, šteje Gospodarska zveza koncem leta 1910 559 zadrugnikov, ki imajo za 9202 K vplačanih deležev.

Zveza je imela prestatati velike težave, ker so jo nasprotni časopisi neprestano napadali in ji skušali na ta način kredit vzeti. Pošiljali so napačna poročila v svet in jo nalašč z Agro-Merkurjem zamenjavali. Zopet so širili druge lažnjive vesti, češ, da je Zveza zadruga z neomejenim jamstvom; dobivali smo vedno od raznih strani pisma, v katerih se nas vprašuje, kako je z jamstvom. Gospodarska zveza je omejena zadruga in jamči vsak njen član samo s svojim deležem in jamstvom 20 K. Hvala Bogu, težave so prestane in upamo, da se Gospodarska zveza v letošnjem letu zopet lepo in normalno razvije. Gospodarska zveza je popolnoma urejena in zdrava, kar upamo, da tudi ostane.

K besedi se nato oglasi državni poslanec Demšar, ki priporoča veliko pazljivost in previdnost v poslovanju.

V imenu načelstva poroča g. Matija Kump, stotnik v pok.: pregledale so se poslovne knjige, bilanca in računski zaključek in se je našlo vse v redu. Na njegov predlog se računski zaključek odobri in se dá načelstvu absolutorij. Čisti dobiček se razdeli tako, da se odkaže pokojninskemu zakladu 20%, rezervnemu zakladu 40% in na tekoči račun se vpiše ostanek 40%. Nagrade uradništvu pa naj določi na novo izvoljeno načelstvo.

Koncem občnega zbora se je izvršila volitev. Namesto odstopivšega predsednika dr. E. Lampeta, ki je prevzel zadrugni referat v deželnem odboru, se izvoli za predsednika profesor na trgovski šoli, Karol Dermastija, za podpredsednika župan Anton Belec, za odbornike pa sledeči gg.: Dr. Anton

molitvi, kajti veliki zvon svetega Silvestra je bil ravnokar odvalil v dolini.

Študent je drhtel od razburjenja in nemira, njegove oči so brez cilja begale po dolini, razsvetljeni s popoldanskim solncem, uho je poslušalo brez veselja melanholično zvonjenje, ki je prihajalo od nekega daleč, daleč...

Tako je bila izrečena zadnja beseda, potrpane poslednje vezi med njim in med očetom. Kratke, vroč boj je bil, dve železni volji sta ga bili in ne bil bi ga Ignacij izvojeval, da ni stala preda njegovo dušo mlada, silna njegova ljubezen kakor svetel kerub z mečem v roki. — Tako je bila dobljena zadnja zmaga, uničeno vse, kar ga je še vezalo na dom, in on si je zdel sam sebi kot vojskovodja, ki zre s ponosom in z bridkostjo na kraj zadnjega boja, kjer je bilo uničeno toliko srcu draga, kjer je moral žrtvovati vse...

— Zbogom dom, zbogom siromašna vitovska vas — Ignacij Potokar te pozdravlja, idoč tja, kamor ga kliče srce, romajoč tja, kamor ga vabi solnčna ljubav, tja, kjer se blešči velika zlata prostost in ga čaka življenje v bujnem razkošju! ... Zbogom dom, zbogom vse, Ignacij Potokar pojde kakor tujec v svet, niti spomin ne ostane več v duši na srca, ki so bila nekoč zanj, na srca, ki so potrgala vse vezi z njegovim! —

Ah, ali so res vse vezi potrpane, ali se je res ločilo od njega vse, vse na veke? Ne — kajti tam v kamri žaluje za njim srce, ki se ne bo moglo nikdar odtrgati od njegovega, tam sedi ob mizi ženska in naslanja glavo v dlani, da padajo solze skozi prste na bele javorjeve plohe, tam v kamri joče Ignacijeva mati...

(Dalle.)

Korošec, posestnik Fr. Košak ml., dr. V. Pegan, kaplan Fr. Vovko, načelstveni ravnatelj J. Jovan, deželni poslanec M. Dimnik in trgovec F. Zorc. V nadzorstvo so bili izvoljeni: stotnik v pok. M. Kump, deželni poslanec E. Jarc, katehet E. Legat, finančni uradnik Albin Zajec in posestnik Fr. Borec.

Odstopivšemu predsedniku izreče občni zbor iskreno zahvalo za njegov trud in se mu priporoča v nadaljnjo podporo, nakar se občni zbor zaključí.

Poslanec Fon o položaju.

Gorica, 31. marca.

V današnjem »Novem času« piše poslanec Jožef Fon o položaju in razpustu državnega zbora. V tem članku pravi med drugim:

Prejšnje vlade.

V tem resnem trenutku, ko je državni zbor razpuščen, morda ne bo odveč, ako pojasnim, kako je prišel prvi državni zbor, ki je bil izvoljen na temelju splošne volivne pravice, v sedanjí položaj.

Znano je, da je bil prvi ministrski predsednik tej zbornici baron Beck. Bil je Slovencem dokaj pravičen in je imel v svoji večini češko delegacijo. Pravijo, da je preveč škilil na socialno-demokratsko stran in da mu je to nakopalo nasprotnike v visokih krogih. Pa tudi Nemci niso bili zadovoljni z njim, ker je marsikatero češko željo izpolnil. Vsled tega je padel in na njegovo mesto je prišel baron Bienenrth. Ta se je trikrat prelevil, toda ena koža je bila hujša od druge.

Kako je vladal Bienenrth.

Vodilna misel njegove politike je bila — tako je namreč sam vedno pravil — da morajo stranke dovoliti državi vse, kar od njih zahteva, da pa on ne da nobeni stranki ničesar zato, da ga podpirajo. »Vse zastoj« je bilo njegovo geslo. S strankami opozicije se ni nikdar pogajal, marveč se jim je skrbno izogibal, kakor bi bilo zanj nečastno z nami občevati. Brez vsake inicijative in diplomatske sposobnosti ni nikdar skušal pridobiti si močne in zanesljive večine, brez katere se vendar ne more vladati nikjer, in je prepuščal parlamentu, da je delal kakor je hotel ali mogel. Nikdar ni niti poskušal zblizati nasprotne si stranke in je tako pripravi vsakih par mesecev zbornico v krizo. Vsa njegova modrost je v takih slučajih bila ta, da je parlament zaključil. Posledica temu je bila, da je vedno primanjkovalo časa za rešitev najvažnejših socialnih predlogov, parlament je moral tako rekoč v zadnjem trenutku dovoljevati državni njene potrebsčine. Saj je vendar značilno, da državni zbor v štirih letih svojega obstanka ni imel niti 300 zborničnih sej. Ako je pa baron Bienenrth zatrjeval, da je vsem narodom enakomerno pravičen, so bila njegova dejanja povsem drugačna. Brez Nemcev se ni nikdar upal ničesar storiti, opozicijo je pa pogosto brez pravega razloga dražil in tudi žalil.

Najvažnejša točka notranje politike je češko-nemška sprava. Pri pogajanjih v Pragi so se naši brati Čehi pokazali do skrajnosti popustljivi; ako bi bila vlada vplivala na Nemce, da bi opustili svoje intransigentno (prenape-to) stališče, bi bila danes sprava gotova stvar — baron Bienenrth pa ni zganil z mezincem in pogajanja so se razbila; nasprotje med Čehi in Nemci je sedaj še hujše, kakor kedaj poprej. Kako je delal baron Bienenrth z nami Slovenci, o tem vedo najbolje povedati Korošci in Štajerci. Zatiranje Slovencev v teh kronovinah na narodnem in na gospodarskem polju ni bilo nikdar tako grozovito, kakor pod to vlado.

In za vse je zahtevala vlada, naj jej ne delamo težav. Res krasno!

Nemarnost vladnih strank.

Roke, ki so držale vladne vajeti, pa so bile tako šibke, da niso mogle brzdati niti večinskih strank: Vladni gospodje so bili postali tako preširni, da niso prihajali k glasovanju niti o najvažnejših stvareh tako, da je vlada bila končno odvisna od milosti socialnih demokratov, kateri so poskrbeli za večino s tem, da so se v potrebnem številu odstranili iz zbornice.

Državne finance so v takem stanju, da je absolutna potreba dovoliti novih davkov. To vprašanje je na dnevnem redu že tri leta, ampak večinske stranke se ga ne upajo lotiti, ker se boje svojih volivcev. Poskusilo se je obravnavati v odseku vsaj preosnovno davka na žganje. Zoper ta davek so pa nastopili socialni demokrati in že v tem je bila njegova usoda zapečatená.

Stranke slabotne večine niso bile sposobne za nobeno večje delo več in so si pomagale v javnosti z očitanjem

na naslov »Slovanske Enote«, da ona ne pomaga!

Slovani, ki so od vlade bili zatirani in katerih vlada ni hotela imeti v svoji kombinaciji, naj bi pomagali vzdrževati sovražno sistem!

Takega samozatajevanja pameten človek ne more zahtevati od resnih ljudi.

Do 31. marca je bilo treba rešiti budgetni provizorij (začasni proračun), rekrutno predlogo (vojaške novince) in dovoliti državno posojilo za vojaške potrebe. Nemci so bili prvotno zoper to, da bi se dovolilo to posojilo in tedaj je baron Bienenrth poseg po obupnem sredstvu ter je grozil svojim strankam z razpustom državnega zbora. Kakor paglavec, ki mu pokažeš šibo, so se Nemci potuhnil in sklenili, da bodo pridni.

Ura je potekla.

Toda tisti trenutek je odbila dvajseta ura. »Slovanska Enota« je v svoji zgodovinski seji sklenila, da ne dopusti, da se goriomenjene predloge rešijo do določenega časa, kajti ako se Nemci boje novih volitev, se jih mi ne bojimo, vsekako pa nočemo prepustiti vladi, da ona odloči, kedaj se ima državni zbor razpustiti.

Po tem sklepu je bil položaj jasen: državni zbor se je moral odgoditi zato, da se morejo predloge uveljaviti naredbenim potem temeljem § 14. ustave.

»Slovanska Enota« je pokazala, da se zoper Slované ne da vladati in je končno ostala — hišni gospodar v zbornici.

Kaj je napravil doslej državni zbor s pomočjo Slovanov.

Prva ljudska zbornica je končala svoje delo, a kar je naredila uspešnega, zgodilo se je samo tedaj, ko so delovali Slovani. Brez nas bi se ne bilo moglo urediti razmerja z Ogrsko niti spremembe poslovnika. Ob aneksiji Bosne in Hercegovine je modro postopanje slovanskih poslancev dvignilo ugled naše države v inozemstvu, kjer se je mislilo, da bomo Slovani nastopili zoper to akcijo (aneksijo Bosne). V odseku se je predlagalo naravnost velikansko delo socialnega zavarovanja. Mi smo prepričali, da ni postal bosanski kmet suženj Mažarov, Italijani pa sedaj lahko premišljujejo, da se jim ni izplačalo podpirati nam sovražno vlado za ceno pravne fakultete, katere vendarle nimajo.

Veliko več bi bil ljudski parlament napravil, ko bi ne bili Slovani morali nasproti tej vladi zavzemati opozicijsko (nasprotujoče) stališče.

Sedaj so volitve pred durmi!

Slovenska Ljudska Stranka stopi z mirno dušo v volivni boj v svesti si, da je vestno izpolnjevala svojo dolžnost.

Nove volitve jo bodo samo okrepile za boj proti sedanjemu sistemu, ki mora pasti, ako hoče biti Avstrija srečna!

Mednarodni evharistični kongres v Madridu.

V drugi polovici meseca junija se vrši v glavnem mestu španskega kraljestva 27. evharistični kongres. Namen evharističnih shodov je, s primernimi govori in slovesnimi cerkvenimi prireditvami in s slovesno procesijo češčenje sv. Rešnjega Telesa širiti in pospeševati. Pozabivši na vsa nasprotstva, politične in narodne boje, se zbirajo katoličani vseh narodov na izključno verskih shodih, da manifestirajo za verski nauk, ki je solnce in središče vsega katoliškega verskega življenja. Posebno zadnji shodi v Kölnu, Londonu, Montrealu v Kanadi so bili tako veličastni da svet kaj tako impozantnega ni še videl. Tudi letošnji shod v Madridu obeta nekaj izvanrednega. Posebno avstrijske katoličane veže dolžnost vljudnosti, da se te slovesnosti v častnem številu udeležimo in pri tej priliki ves katoliški svet povabimo na evharistični shod, ki se bo vršil prihodnje leto na Dunaju.

Španski katoličani se pripravljajo z vso vnamo na to versko manifestacijo. Zaščitnik kongresa je kralj Alfonz. Pa tudi španska vlada in zastopstvo mesta Madrida tekmujeta, da pripravita udeležencem dostojen sprejem. Avstrijska Katoliška Zveza priredi v ta namen posebno potovanje v Madrid. Vlak gre z Dunaja čez Lucern, Genf, Lyon, Toulouse, Lourdes, S. Sebastian, Burgos v Madrid; nazaj pelje vlak mimo Saragone, Barcelone, Marseilla, Genove, Milana, Padove, Benetk, Beljaka na Dunaj. Vlak se bo ustavil v vseh navedenih mestih, kjer bodo duhovniki lahko maševali. Vlak odide 17. junija in pride v Madrid 24. junija; odide iz Madrida 1. julija in pride v Benetke 6. julija. Vožnja stane za I.

razred 1100 K, za II. razred 850 K in za III. razred 780 K. S to vsoto je pokrita vožnja, stanovanje v hotelih, hrana s pijačo vred, vožnje od kolodvorov do stanovanja, vožnje prtljage, vstopnine za razne prireditve in vozni stroški za obisk muzejev, galerij in drugih znamenitostij. Vsak udeleženec je tudi s to vsoto zavarovan za 10.000 K proti morebitnim poškodbam na poti. Potniki III. razreda imajo hrano II. razreda. Nezaračunjeni so pa stroški pri morebitnih izletih in pa vožnja od Benetk do Dunaja.

Kdor se priglasi, naj se obrne na »Kongresskomitee«, Dunaj I., Bäckerstraße 8 in naj pošlje s prigrasom vred 150 K. Zadnji čas za vplačilo in prigrasitev je 1. juni.

POZDRAV AVSTRIJSKE MORNARICE NEMŠKEMU CESARJU.

Milanski »Corriere« piše, da je avstrijski prestolonaslednik zato prevzel poveljstvo avstrijske mornarice ob potovanju nemškega cesarja, da ga posebno počasti in da se zbliznejo poročila, češ, da se nemški cesar in avstrijski prestolonaslednik mrzita. Nadvojvoda Franc Ferdinand ni hotel zamuditi prilike, da na avstrijskem Jadranskem morju počasti nemškega cesarja.

BENEČANSKI LISTI PREZRLI NEMŠKEGA CESARJA.

»Giornale d'Italia« poroča, da vodilni benečanski listi niso poročali o obisku Benetk po nemškem cesarju in cesarici, ker framasonsko časnikarsko drhal jezi, da nemški cesar ob 50letnici ropa Rima papežu ni obiskal italijanskega kralja.

NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK IN PRESTOLONASLEDNICA NA DUNAJU.

Nemški prestolonaslednik in prestolonaslednica prideta dne 9. aprila na Dunaj ob povratku s svojega popotovanja v Indiji. Sprejme ju cesar sam in ju pogosti, nakar se odpeljeta v Berlin.

O ZUNANJI POLITIKI NEMČIJE. — NEMČIJA ZAGROZILA PORTUGALSKI.

V nemškem državnem zboru je konstatiral posl. Spahn, da je trozveza trdna. Kanceler Bethmann-Hollweg je govoril o razoroženju. Naglašal je, da stvar še ni zrela, ker ni nikakega podrobnega predloga o njej. Program o razoroženju je nevaren in bi on ne sodeloval, če bi šlo za to, da se sestavi nekaj red o razvrstitvi držav. Najvažnejša je pa bila izjava državnega tajnika v Kiderlen-Wächterja, ki je glede na pripoznanje portugalske republike izjavil, da bodo v tem vprašanju oblasti skupno postopale. Republiko bodo pripoznale, če jo potrdi narodna skupščina, kar se še ni zgodilo. Nato je pa izjavil, da se je na Portugalskem glede na lastnino nekega nemškega državljanja kršila postava, kar je povzročilo velikansko senzacijo. Nadalje je pojasnjeval, da so ostali koraki nemške vlade brezuspešni in da bo Nemčija odločno branila koristi nemškega državljanja na Portugalskem.

OBSTRUKCIJA V BOSENSKO-HERCEGOVSKEM SABORU.

Včeraj dne 30. marca, je imel posl. Samonja peturni obstrukijski govor.

NEMIRI FRANCOSEKIH VINOGRADNIKOV.

V departementu Aube se je zopet poslabšal položaj. Vinogradniki oblegajo poslopje, v katerem stanuje prefekt, ki zahteva vojaško pomoč. Celo mesto je okrašeno z rdečimi zastavami. Nabiti so letaki, ki hujskajo vinogradnike. Nemiri, ki jih uprizarjajo vinogradniki, so vedno hujši.

KITAJCI IN RUSI.

Kljub vsem trditvam in kljub temu, da je kitajska vlada sprejela vse zahteve Rusije, pišejo ruski listi, da je vojska s Kitajsko neizogibna.

VSTAJA ALBANCEV.

Albanci premagali Turke.

Iz Skadra se poroča, da se je bil med turškimi vojaki in Albanci 24urni boj, v katerem so bili Turki poraženi in so se morali umakniti. Turki so izgubili 24 častnikov in 160 vojakov. Deset malih trdnjav so Albanci zažgali. Vstaši so obkolili in zasedli kraj Tuzi.

Skader v nevarnosti.

Vstaja Albancev se zelo hitro širi. Turki se boje da osvoje vstaši Skader.

Proti vstašem

hoče Turčija odločno nastopiti. Veliki vezir in vojni minister sta sklenila odpustiti veliko armado proti črnogorski meji. Iz Carigrada so odpuli v Solun trije parniki z vojaki, topovi, strelivom in s konji. General Mahmut Torgut

je imenovan za poveljnika armade proti Albanecem.

Morilca podpolkovnika Schlichtinga ustrelje.

Sultan je potrdil obsodbo proti morilcu podpolkovniku Schlichtinga. Morilca bodo v soboto ustrelili.

Dnevne novice.

+ **Kmečka zveza za Belokrajino** priredi 2. aprila dva shoda v Podzemlju in v Dragatušu. Prvi po rani sveti maši, drugi po popoldanskem cerkvenem opraviilu. Na obeh poroča državni poslanec prof. E. Jarc.

+ **Odlikovanje.** Iz Srednje vasi v Bohinju se nam piše: Zastop občine Bohinj, Srednja vas je imenoval v svoji zadnji seji preč. gosp. gorjanskega župnika poslanca Pibra vsled njegovih zaslug za občino soglasno za častnega njenega občana.

+ **Umrli je** včeraj zvečer v Žireh ondnotni župnik č. g. Jožef Vidmar, rojen leta 1837., posvečen v mašnika leta 1862. Pogreb bo v soboto ob 10. uri dopoldne, osmina pa prihodnji četrtek ob 10. uri dopoldne. N. v m. p.!

+ **Spor med socialnimi demokrati.** Češki socialni demokrati hočejo sedaj tudi na političnem polju hoditi svoja pota. Kritika, ki jo je priobčila »Arbeiterzeitung« o obstrukcijskem govoru sodruga Modračeka v proračunskem odseku, je popolnoma razburila češke socialne demokrati. Brnski socialnodemokratski dnevnik »Rovnost« izjavlja, da je samo vprašanje časa, koliko dolgo bo še mogoče, da si bodo pustili češki socialnodemokratski poslanci vezati roke potom klubovih statutih in klubove discipline v političnih vprašanjih, medtem ko je naziranje delavske mase, ki je zanje edino odločilno, v direktnem nasprotstvu z naziranjem vodilnih dunajskih sodrugov. Ako bodo češki socialnodemokratski poslanci tudi tu šli svoja pota, bodo to češko čuteči delavci pozdravljali. Tako delajo Čehi, ki niso zadovoljni s politiko rdečih židov. Naši Kristani pa bodo še vedno tem dunajskim židom lizali roke — že vedo zakaj.

+ **Č. g. Mandić J.** je imenovan za škofijskega kanclerja in Trstu namesto odstopivšega kanonika dr. Mecchia.

— **Državna konferenca avstrijske krščanske tobačne delavske zveze** je bila dne 25. in 26. marca na Dunaju. Pri tem posvetovanju so bile zastopane skoro vse zvezine podružnice Navzočih je bilo 47 delegatov. Glavni namen konference je bilo posvetovanje o novi plačilni razdelbi, ki je stopila z začetkom letošnjega leta v veljavo. Ta plačilna razdelba prinaša delavstvu c. kr. tobačnih tovarn razdelitev plač v plačilne in krajevne stopnje, kakor tudi starostne doklade. Kakor je bilo videti že v naprej, so se pri regulaciji plač tobačnega delavstva napravile marsikake napake, oziroma so se pustili pri miru prejšnji nedostatki. V mnogih slučajih pa je nova regulacija slabša od prejšnjih določil. Da se določi stališče krščanske tobačnega delavstva v tem vprašanju, se je sklicala na Dunaju konferenca, ki se je pečala v nad šesturni debati z novo situacijo. Ostali čas se je posvetil razgovoru o organizatoričnih in agitatoričnih vprašanjih. V ponedeljek, 27. marca, je bila deputacija 12 oseb pri generalnem ravnanstvu tobačne režije, ki je predložila generalnemu ravnatelju celo vrsto želja in pritožb.

— **Sprememba telefonskega reda in telefonskega tarifa.** Danes je prinesla uradna »Wiener Zeitung« odlok trgovinskega ministrstva, s katerim se spreminjajo nekatera določila telefonskega reda in telefonskega tarifa. Ker nekateri predlogi industrijskega sveta, ki je imel v novembru lanskega leta na Dunaju sejo z vladnimi zastopniki glede zboljšanja telefonskega prometa, rabijo obsežnih poizvedb in pogajanj z raznimi faktorji, in se vsled tega še niso mogli izvesti, se bodo s tem odlokom uveljavila le ona določila, ki so že izdelana in ki se morajo publicirati najdalje do 1. aprila ter stopiti v veljavo s 1. julijem. Novi odlok prinaša celo vrsto izprememb, ki so se želele od strani interesentov, kakor tudi od industrijskega sveta priporočana določila o uradnih urah telefonskih uradov. Za napravo prijavljene abonementne postaje bo določen poseben rok ter bo tudi dopustna pritožba na trgovinsko ministrstvo v slučaju odklonitve naprave telefonske postaje. Pravica uprave, spreminjati telefonske številke, se bo omejila na neobhodno potrebne slučaje. Določilo, po katerem mora skrbeti abonent za to, da se z njegove postaje občuje s centralo vedno v primernem tonu, se je ertalo. Abonentne pristojbine se v nadalje že takrat ne bo več pobiralo, ako je obrat prekinjen samo 44 dni (doslej 3 tedne). Opustitev obra-

ta kake postaje ali popolnoma opustitev postaje se mora prej napovedati itd. Poleg teh od industrijskega sveta priporočenih izprememb so se upoštevale tudi želje iz krogov interesentov, tako na primer določilo glede na zaplost pristojbin od sezijskih postaj in glede na dobo abonementa takih postaj, s čemur je možno večje prilagodenje individualnim potrebam abonentov. Tako bo tudi uveljavljenih še več drugih primernih izprememb.

— **G. dr. Požar,** pomočni urednik »Edinosti« je že izstopil iz uredništva »Edinosti«. Na njegovo mesto pride baje nek liberalen urednik iz Ljubljane.

— **Smrtna kosa.** V Pragi je umrl vsled operacije cand. iuris g. Fran Pavšič iz Gorice, sin kavarnarja na trgu sv. Antona v Gorici. — Umrli je v Raštelu v Gorici gostom »grote« dobro znana Pepa Kozmanova, stara 50 let. Pokojnica je bila doma iz Ajdovščine. N. v m. p.!

— **Ustavljena ožja volitev.** Poročali smo o dopolnilni volitvi v Kotoru, kjer sta se za mandat pokojnega Bjeladinoviča borila dr. Vukotič in R. Sardelič. Potrebna je bila ožja volitev. Vlada pa je sedaj ožjo volitev ustavila, češ, da bodo itak nove državnozbornske volitve.

— **Nove specialitetne smodke.** Po Veliki noči bo prišlo šest novih vrst luksuznih smodk v promet, in sicer za ceno od 30 do 90 vinarjev kos. Prodajale se bodo samo v zabojčkih po 25 kosov.

— **Upravno sodišče o malih stanovanjih.** Upravno sodišče je razsodilo glede nekega odloka finančnega ministrstva, da se pri odmerjenju hišnorazrednega davka one prostore, ki so po stavbnih okoliščinah določeni za kuhinje, ne more smatrati za dele stanovanj, tudi ako se rabijo v druge namene in ne samo za pripravljanje jedil.

— **Deželna umobolnica v Gorici.** Poročajo nam, da je notranji uradni jezik goriške umobolnice samolaski. To je izzivajoč škandal za slovensko večino v deželi. Deželna odborinika in slovenski poslanci naj temeljito store svojo dolžnost!

— **Ženski brivec.** Iz Kanala na Goriškem poročajo, da imajo ondi ženskega brivca. Gosp. Pirc iz Bohinjske Bistrice je v Kanalu napravil filijalko svoje obrti, kjer upravlja službo mlada deklica.

— **Vojaštvo na mejl.** V Kanal je prišla še ena kompanija lovcev iz Tolmina. Sedaj je tu zbran cel bataljon. V Brda pride iz Ljubljane cel 27. domobranski polk. Nastani se v Vipolžah, Kojskem in v Biljani. Na Gluhem Vrhovlju zidajo utrdbo. Od tu je napeljan preko Kožbane vojaški brzovjav, ki veže obmejne posadke s središčem.

— **Iz Novega mesta.** Za načelnika okrajnega cestnega odbora je izvoljen g. Jožef Zirc in za njegovega namestnika g. Jožef Dular, deželni poslanec. Odborniki so: Franc Vintar, župan prečenski, Ivan Sitar, župan iz Toplic, Franc Majzelj, župan, Belacerkev, Anton Spendal, župan, Mirnapeč, Janez Beg, Gor. Sošice, Jožef Bergman, Novo mesto, Herman Gorjany, Ruperčvrh, Josip Bojanec, Šempeter, Rudolf Smola, Graben. Kot virilist, zastopnik kneza Auersperga Paul pl. Chuber Okrog v Soteski.

— **V Ameriki umrli Slovenci.** Dne 6. marca je umrl Jakob Cigole v bolnišnici v Pittsburgu, Pa. Doma je bil iz Fužine nad Škofjo Loko. Pokojnik je bil šele v 21. letu svoje starosti. — V Clevelandu je umrla Frančiška Papež, stara 44 let. Doma je bila iz fare Ambros. Zapušča žalujočega soproga, tri hčere, sestro in brata, v domovini pa mater in tri sestre. V Ameriki je bivala vsega skupaj pet let. — Nagloma je umrl v Clevelandu 32letni John Kraševac. Pokojni je bil doma od fare Staritrg pri Rakeku; v Ameriki je bival šest let. — V Willock, Pa., je umrla dne 15. marca po trimesečni bolezni gđ. Neža Mert. Pokojnica je bila stara 22 let in je bivala v Ameriki šele 15 mesecev.

— **Slovenca ponesrečila v amerškem rudniku.** V Gilbertu v Minnesoti se je v rudniku zemlja vsled južnega vremena zrahljala in se je udrila. Podsulo je tri delavce, med njimi Slovenca Josipa Babiča. Josip Babič je bil 35 let star in je živel v Biwabiku, Minn., kjer je zapustil ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Delal je v jami že več let. — V Johnstownu, Pa., v premogovniku Maxham, se je ponesrečil Mike Frantič. Pokojnik je bil oženjen in zapušča ženo in otroke.

— **Vsakdo danes že ve,** da je Kolinška kavina primes najboljša, ne ve pa morda vsak, zakaj je najboljša. Odgovor ni težak: zato je najboljša, ker je izdelana iz samih odbranih surovin in po načinu, ki je v dolgoletnih izkušnjah preizkušen kot najboljši. Pouda-

riti je treba pa še posebej, da je Kolinška kavina primes na prodaj v korist obmejnim Slovincem. Kdor torej hoče kupiti res dobro blago in obenem podpirati delo za obmejne Slovence, ta kupuje samo to kavino primes, ki mora imeti pečatnik »Slovenske Straže«.

SILNI VIHARJI V ITALIJI.

Palermo, 29. marca. Minulo noč je razsajal tu hud vihar, ki je povzročil veliko škodo na poslopjih. Dimnik neke hiše je padel na streho sosedne hiše, ki se je podsula in pokopala pod seboj mnogo spečih oseb. Prizadevanju ognjegascsev se je posrečilo, da so izvlekli ponesrečene težko ranjene izpod razvalin. Bili so odvedeni v bolnišnico. V Imeresci je vihar odtrgal neko usidrano ladijo ter jo vrgel proti obrežju, nemu zidu. Moštvu se je posrečilo, da se je rešilo.

Rim, 29. marca. Silen južno-vzhodni vihar je skoraj dva dni zagrinjal vso apeninsko Italijo v rumen sopar in v prašni oblak in se je danes opoldne razvil v orkan, ki je uničil polja zlasti v južni Siciliji. Ob obali Sicilije, Kalabrije in Lacijuma je bilo vrženih proti obrežju več jadrenic. V Rimu je vihar precej hudo poškodoval razstavni park onstran Tibere in tostran reke v Vigna Cartoni poškodoval ruski paviljon in razbil nekoliko šip ogrskega paviljona.

Ljubljanske novice.

lj **Predavanje s skioptičnimi slikami o Bosni.** G. predavatelj P. A. Puntigam S. J. je okoli 20 let preživel v Bosni; življenje in trpljenje bosenskih katoličanov pozna natančno na podlagi lastnega opazovanja in lastne izkušnje. Predaval bode v hrvaškem jeziku; v slovenskem jeziku bode predavanje in slike pojasnjeval g. Jan. Kalan. **Predavanje bode v veliki dvorani hotela »Union«;** vhod iz Frančiškanske ulice. **Vstop brezplačen;** na razpolago bode le nekoliko rezerviranih sedežev, za katere se dobijo vstopnice po 1 K v Soukalovi in »Unionovi« trafiki. **Začetek ob 6. uri popoldne,** ne ob 4. uri, kakor je pomotoma naznanjeno v »Bogoljubu«.

lj **Liberalna požrtvovalnost v pravi luči.** Včerajšnji »Slov. Narod« zatrjuje iz noga, da je Kreditna banka v smislu svojega sklepa že izplačala malim vložnikom falirane liberalne »Glavne« okroglo 7000 kron za oddane hranilne knjižice v vrednosti do 300 kron. Ako je to resnično potem pa ne moremo razumeti zakaj se je drugim ki so tudi prezentirali take hranilne knjižice, ta ugodnost odrekla. Ali velja mari ta sklep Kreditne banke le za one vložnike, o katerih so eventualno nje uradniki prepričani, da so zanesljivi liberalci? Drugače si skoraj te zagonetke ne moremo razrešiti. Ali niso mari vsi mali vložniki falirane »Glavne« enako usmiljenja vredni? Ali niso mari vsi ti nedolžne žrtve liberalnega vzrogozgodarstva pri »Glavni«? Ali se ne čutijo liberalci moralčno obvezane, da če že vpriporijo kako majhno reklamo za svojo požrtvovalnost, pomagati vsem prizadetim brez razlike njih političnega prepričanja? O tem, da tiči nekaj za tem zagonetnim postopanjem Kreditne banke, in da so izgovori na »privatne špekulacije« le nekaj »izgovor«, nas pa tudi potrjuje okolnost, da Kreditna banka še do danes ni razglasila sklepa v tej zadevi, marveč prijavljajo tozadevno reklamo le uredništvu liberalnih listov, da je torej Kreditna banka napram vsakemu, o katerem menda čuti, da ne pripada liberalni klikli, neobvezana. Priznati se mora, da tako postopanje v resnici edino lepo pristojna liberalnemu velezavodu Kreditni banki. — Pa še nekaj bi pripomnili.

Star pregovor pravi: »Če psu na rep stopiš, pa zacvili«. Prav taki so tudi naši liberalci. Njim naj bode vedno dovoljeno, da v svojem časopisju in po shodih neovirano napadajo naše denarne avode, naše gospodarske organizacije — in to dosledno brez najmanjšega povoda. Ako se pa osmelimo mi kritikovati postopanje kakega liberalnega zavoda, pa je precej ogenj v strehi; takoj brizgajo na nas gnojnice, katere imajo najbrže v »Narodni tiskarni« in liberalni matadorji sploh edino še preveč v zalogi. Mari nismo dovolj časa svarili in molče prenašali nesramne napade na naše zavode? Sedaj pa je konec naše potrpežljivosti! Dosledno in odkrito bomo povedali resnico, kadar se bode zopet na kak sličen način, kakor se sedaj dela reklama za Kreditno banko pod pretvezo, da se hoče žrtvam »Glavne« pomagati, delala tako umazana reklama in bodisi za katerikoli zavod.

lj **Kand' date bo postavljala dogospodarivša magistratna stranka** danes zvečer. Na čelo I. razreda nameravajo postaviti g. Kneza, na čelo II. razreda dr. Tavčarja, na čelo III. razreda pa prof. — Reinsnerja. G. dež. sodni svetnik Milčinski, katerega so nameravali kandidirati v II. razredu, se je odpovedal. Socialni demokratje proglase svoje kandidate v nedeljo.

lj **Jurčičev »Domen« na odru.** Opozarjamo še enkrat prijatelje domačega dramatičnega slovstva na to zanimivo prireditev, ki se vrši prihodnjo nedeljo točno ob pol 7. uri zvečer v »Rokodelskem Domu«.

lj **Odlikovanje.** Cesar je podelil podpolkovniku Franc Kaschenreuther, poveljniku deželnega orožniškega poveljstva št. 12 v Ljubljani, v priznanje njegovega uspešnega službovanja vitežki križec Franc Jožefovega reda.

lj **Občni zbor »Deželne zadruge izdelovalcev sodavode na Kranjskem«** se vrši dne 6. aprila 1911 ob 10. uri dopoldne v gostilni Gašperja Bolte-ta v Ljubljani na Rimski cesti št. 17, h kateremu se vabijo vsi člani ter prosijo, da se polnoštevilno istega udeleže. Pristop imajo samo člani, oziroma njih zastopniki; poslovodje ali pomočniki nimajo pristopa, akoravno bi se izkazali s pooblastili.

lj **Na cesti onemogel.** Včeraj se je z gorenjskim vlakom pripeljal v Ljubljano gozdni delavec Franc Polajnar iz Češnjic pri Selcah v spremstvu svojega očeta, ker se je bil nevarno vsekali v desno nogo. Pred južnim kolodvorom se mu je rana odprla in je tako krvavel, da je postal nezavesten. Stražnik je takoj poklical rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico.

lj **Umrli so v Ljubljani:** Ana Kovač, zasebnica, 64 let. — Marija Pezdin, žena posestnika in prodajalca usnja, 64 let. — Josipina Seifert, uradnikova vdova, 61 let. — Marija Ferkula, brivčeva žena, 33 let. — Marija Vreček, bivša tovarniška delavka, 36 let. — Marija Čamer, delavčeva žena, 46 let. — Marija Koprivec, posestnikova žena, 52 let. — Peter Ruckl, zasebnik, 61 let.

lj **Kupčija s sadnim drevjem** se je zadnja leta začela prav živahno razvijati. Ljudstvo je prišlo do spoznanja, da je sadno drevje bogat vir lepih dohodkov, ki ponekod preživlja cele vasi in okraje in donaša sadjerejcem lepe dobičke. Izvoz sadja se je zadnja leta tako povzdignil, da je zanimanje za sadjerejo od leta do leta intenzivnejše. Zadnje tedne se je tudi kupčija s sadnim drevjem zopet pričela in je prav živahna. Sadjerejci spravljajo na lahek način svoje blago v denar, ker je zanimanje tudi izven dežele za naše blago izredno veliko.

— **Potepuhi, nadlega mestni okolič.** Ker se te vrste ljudje zaradi strogega policijskega nadzorstva ne upajo v mesto, postanejo tembolj nadležni ljudstvu v okolici. France Likozar, pleškar iz Šenčurja, si je izbral za svoj delokrog Šiško. Tu je z beračenjem ljudi nadlegoval in tako pridobil denar v Florijanovi krčmi na žganju zapil. Prišel je tudi v Svetlinovo trgovino. Tu je tako nasilno beračil, da sta se ga gospodinja in služkinja, ki sta bili sami doma, bali, da jima kaj ne naredi. K sreči ju je rešil iz tega mučnega položaja orožnik, ki je potepuha aretoval. Med potjo je pa jel Likozar orožnika žaliti, češ, da orožniki le berače preganjajo, nato je hodil enkrat prav hitro, potem zopet počasi in komandiral: »Marsch eins!« Skozí mesto je med eskorto žvižgal razne vojaške marše in druge vojaške signale, kar je mimo idoče pasante spravilo v dober humor. Skoro gotovo se je posrečilo orožnikom nevarnega ptička vjeti, kar bo sodišče dognalo.

lj **Prstan ukradla.** V sredo zvečer je 26letna brezposelna služkinja Ana Jalovec iz Sv. Križa na Dolenjskem kupila v neki prodajalni v Wolfovi ulici zlat prstan za 8 K. Takoj, ko je odšla, je trgovec pogrešal 14 K vreden zlat prstan in poklical Jalovec nazaj. Ko jo je do dobra prijel, je neopazovano spustila prstan na prodajalno mizo in zbežala do Pogačarjevega trga, kjer je bila po urarju in pasantih prijeta za neko stojnico in izročena policiji, ki jo je oddala sodišču.

Razne stvari.

lj **Straža ustrelila polkovnika.** Iz Kragujevaca poročajo 29. marca: Preteklo noč je garnizijskega inspekciskega častnika, polkovnika Dragaševića, ustrelil pri nadziranju straže neki vojak, ki je bil na straži pri municij-skem skladišču zunaj mesta. Vojak, infanterist Vukadinović, je izpovedal, da je videl v temi plaziti se proti njemu neko postavo po vseh štirih, ker se pa na ponovne pozive ni odzvala, je streljal. Ko je nato tekel na lice mesta, je v svojo grozo spoznal, da je ustrelil lastnega polkovnika. Od druge strani

pa se tudi čuje, da je polkovnik Dragašević zelo trpinčil mostvo ter da je nastala med vojaštvom cela zarota proti njemu. Že v preteklem letu so ob priliki manevrov brnele okoli njega ostre krogelje, a so zgrešile cilj. Polkovnik Dragašević je tudi na svojo pest vpeljal v polku palice. Bil je tudi soudeležen pri umoru kraljeve dvojice Aleksandra in Dage.

Tatinska nesramnost. Te dni je bil vlomljen urad državnega pravdnštva v Budimpešti! Bilo je odnešenih več knjig in vrednostnih predmetov. To je pač že višek vlomilske nesramnosti!

Snežni viharji v Belgiji. Po vsej Belgiji so divjali v zadnjih dneh silni snežni viharji, ki so napravili veliko škodo. Železniške proge so bile zametene z na metre visokim snegom in promet je bil na mnogih krajih oviran.

Stavka v pravoslavnem bogoslovju. Dijaki grško-vzhodnega bogoslovja v Sr. Karlovcih so stopili v stavko, da tako protestujejo proti obnašanju rektorja Govedarica.

Stavka krojačev v Budimpešti. Pretekli ponedeljek so začeli v Budimpešti stavkati akordni krojači in krojaški pomočniki, ker jim nočejo delodajalci izboljšati plače za 20 %.

Šest dijakov zaradi rovarjenja pred sodiščem. 1. aprila se vrši v Krakovu sodna obravnava proti šestim dijakom, večina vseučilišnikom, iz Ruske Poljske, zaradi rovarjenja in shranjevanja eksplozivnih snovi, ki so jih našli pri njih v novembru pri hišni preiskavi. Takrat je bilo v Krakovu okoli 100 hišnih preiskav ter je bilo ob tej priliki aretovanih veliko število oseb.

Samoumor realca. Iz Prage poročajo: 13letni realca Stiasny se je v stanovanju svojih starišev v Branciu obesil zaradi slabega napredka v šoli.

Poštni sluga ukradel 200.000 rubljev. Iz Varšave poročajo, da je poštni sluga v Blagowieszczensku ukradel iz neke poštne vreče 200.000 rubljev in pobegnil.

Defraudacija poštne blaginika. Pri osrednjem poštnem uradu v Bukareštu so odkrili primanjkljaj 100.000 fr. Kot defraudacije osumljenega so aretirali podblaginika Gabrielescu, podčegar uradno blaginjo so našli skritih 36.000 frankov.

Napad na osebni vlak. Roparji oropali 80.000 rubljev. Dne 30. marca so na progi Varšava-Dunaj roparji oboroženi s puškami ustavili osebni vlak v nekem gozdu pri postaji Widzew. Roparji so ustrelili dva potnika in oropali 80.000 rubljev. Iz Czenstochova so odposlali za roparji en polk huzarjev in dve stotniji pešcev.

Narednik usmrtil tovariša narednika. V Budimpešti so našli mrtvega meseca februarja narednika Gramma. Po dolgotrajni preiskavi so dognali, da je zaklal s kuhinjskim nožem Gramma narednik Niedek, da zavzame njegovo mesto. Pri umoru sta mu pomagala Grammova bivša ljubimka in Grammov čistilec. Vojaško sodišče bo sodilo vojaka morilca, ljubimko pa civilno sodišče.

Tenorist Caruso je ozdravel. Newyorški zdravnik dr. Holbrook Curtis, ki zdravi slovitega tenorista Caruso, je izjavil, da ni nobene nevarnosti, da bi znani tenorist Enrico Caruso izgubil svoj glas, pač pa mora pevec za nekaj časa premeniti počnebe in si privoščiti miru in počitka. Dosedaj ima Caruso 50.000 dolarjev škode, ker ni mogel nastopati po gledališčih. To je že lepa vsota, ako pomislimo, da znaša 250.000 K.

Hudomušni poročevalec. V Hüttenbergu na Koroškem je raznesel rudarski delavec Ivan Strauer šaljivo novico, da je njegovi teti v kamenolomu mina »krof« raznesla. Nek poročevalec je napačno slišal in je poročal v časopise, da je teti Ivana Stauerja glavo (Kopf) odneslo. Seveda se je v Hüttenbergu vse smejala.

Dohodki državnih železnic v mesecu februarju. Avstrijske državne železnice so imele pretekli mesec sledeče dohodke: iz osebne prometa 9.577.300 K in iz blagovne prometa 37.501.200 K, skupaj torej 47.078.500 K. Letošnji februar je prinesel državi za 1.172.790 kron več kakor lanski.

Grozodejstva roparjeve neveste. Iz Milana poročajo: Nevesta pred nekaj časom usmrčenega razupitega roparskega poglavarja Parisija, ki je hči premožnega posestnika in se sama ponosno imenuje Eleno Parisi, se je postavila na čelo roparski četi svojega ljubimca. V slepem sovraštvu proti oblastem počenja s svojimi ljudmi

strašna grozodejstva ter strašuje celo okolico Valerna. Pred kratkim je pustila ujeti nekega policista, ki so mu potem žgali podplate z razbeljenimi podkvami, da bi »ložje tekkel k oblastem ovajati«, kakor se je sama zasmehljivo izrazila. Tej razbojnikovi nevesti, o kateri trdijo, da je zelo lepa in stara šele 19 let, pripisujejo tudi razna druga hudodelstva. Oblasti so razpisale nagrado za njeno glavo.

Tolstega sin pride v Ameriko. Ameriški listi poročajo: Sin slavnega ruskega pisatelja in misleca Tolstega se je v Liverpoolu ukrca na parnik Mauretania in pride tekom tega tedna v New York. Iz New Yorka se takoj poda v Trenton, N. J., kjer bode gost Edmunda C. Hillsa, katerega je pred leti na potovanju skozi Rusijo spoznal in se z njim spoprijateljil. Grof Tolstoj se bode tukaj posvetil tudi socialno-ekonomičnim študijam. Izvršile so se predpriprave, da ga sprejmejo predsednik Taft, Carnegie, Roosevelt in drugi odličnjaki.

Moč godbe. Tat se je priplazil v sianovanje neke bogate rodbine in je bil ravno v salonu, ko zasliši stopinje. Ni se dolgo pomišljal, skril se je hitro za neko steno in sedel na kup not ter čakal, da se odstrani oni, ki ga je motil v njegovem delu. Zastonj je upal in se bal! Od 7. do 8. ure zjutraj se je vadila na klavirju najstarejša hči, od 8. do 9. je imela druga hčerka pouk v petju, od 9. do 10. je igral najstarejši sin s svojim učiteljem violino, od 10. do 11. se je učil mlajši sin flavto, od 11. do 12. so se zbrali vsi štirje in so uprizarili koncert, da se Bogu smili. Ob pol 12. pa je planil tat med muzikante in jih kleče prosil, naj ga izroče policiji in samo tako dolgo, da pridejo možje postavne, naj prenehajo s svojim koncertom.

Izpred sodišča.

Usmiljena žena. Anton Onušič v Viševku je znan pijanec in zapraviljivec. Pred štirimi leti ga je hotela dati oblast pod skrbstvo. Da bi se temu izognil, izročil je svoje posestvo svoji ženi Urši. Od tedaj je začel sovražititi svojo ženo, zlasti pa zaradi tega, ker mu ni hotela dajati denarja za pijančevanje. Bil je že leta 1908. zaradi surovega ravnanja s svojo ženo na eno leto težke ječe obsojen a to ga ni poboljšalo. Letos meseca januarja in februarja je doma večkrat razsajal, tepel svojo ženo in ji grozil, da jo ubije, jo davil in ji mašil usta da ni mogla na pomoč klicati. Vsled takega nasilnega postopanja je morala žena s svojim dojenčkom pri sosedih prenočišča iskati. Obdolženec vse to taji in pravi, da je z ženo lepo ravnal. Žena ni hotela pričati proti svojemu možu in mu je odpustila, na kar ga je sodišče oprostilo.

Žalostne družinske razmere. Vžitkar Jože Valenčič iz Spod. Bitenja živi v prepiru s svojim sinom Jožefom ml. in s sinaho Ivano. Dne 22. novembra l. l. je razsajal in grozil pred domačo hišo. Ker sta mu sin in sinaha zaprla večna vrata je začel še bolj divjati in jih hotel s silo odpreti, a se mu ni posrečilo. Obdolženec se je kmalu vrnil oborožen z ročno sekuro in ko zagleda pred hišo na klopi sedečo sinaho, jo udari z ušesom sekire tako po levi strani glave, da se je onesvestila in zgrudila na tla. Na to je spil v Grahorjevi trgovini en četrt litra slivovke ter odšel z besedami: »Z Bogom, se ne bomo več videli«. Nato je zlezal na streho Grahorjevega hleva. Na gospodarjev poziv, da naj gre doli in naj nikar škode ne dela, je pripomnil: »Ali hočeš, da ti plačam.« nakar je skočil na tla in obležal. Obdolženec pravi, da sploh ne ve, kaj je delal. Za kazen se mu je naložilo štiri mesece težke ječe.

Kaj pijanec vsega ne vidi. Franc Hubad, črevljar v Lahovčah je cel teden popival. Kakor žena izpove, hodil je po sobi, češ, da vidi osebe, katere ga hočejo pretepati. Pograbil je sekuro ter se z njo zaletaval zdaj v en kot zdaj v drugega, češ da jih bode razsekal. Sploh je bilo njegovo obnašanje tako, kakor človeka, ki ni pri zdravi pameti. Šel je zopet pit, drugo jutro okoli osme ure je prišel domov in ženo vprašal, kje da ima tistega črnega hudiča, ali gori leži. Šel je oborožen pod streho, ko pa dol pride, mu reče žena, kaj da mu je in če je norčav. Nato je jel s črevljarškim orodjem po nji udrihati. Žena je zbežala, a on vrže za njo kladivo in debel kamen. Ko je padla, jo sune še dvakrat z obuto ного. Obdolženec, ki le

deloma dejanja priznava, je bil obsojen na štiri mesece ječe.

KONFISCIRANO MESO.

Argentinsko meso, došlo z Dunaja, ki so ga včeraj prodajali pod navadnimi cenami na Anžičevi stojnici za Mahrovo hišo v Ljubljani, ne da bi bilo označeno kot argentinsko meso, je magistrat včeraj konfisciral. Treba je bilo šele »Slovenca«, da je opozoril na to čudno početje.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVE VOLITVE.

Dunaj, 31. marca. Vlada je določila za nove volitve za državni zbor 13. junij, ožje volitve pa se bodo vršile dne 20. junija. Za Galicijo in Dalmacijo se določita poznejša termina. Nova državna zbornica se bo sešla najbrže 4. julija h kratki sesiji, da se bo konstituirala in izvršila programatična debata.

POSAMEZNE STRANKE IN POSLANCI.

Dunaj, 31. marca. Danes se zbere parlamentarna komisija krščansko-socialne stranke, da sestavi oklic na volitve, ki se še danes priobči.

Praga, 31. marca. Poslanec dr. Kramar ne bo več kandidiral v Nemškem Brodu, ampak v enem praških mestnih okrajev, ker so volivne šance v Nemškem Brodu zanj jako slabe.

Praga, 31. marca. Češki radikalci in socialni demokrati so odklonili predlog, da se za volitve vse češke stranke združijo. Vsled tega bo volivni boj med Čehi jako oster. Največ imajo izgubiti Mladočehi.

TEMELJITA BLAMAŽA NEMŠKIH RIMSKIH ROMARJEV.

Dunaj, 31. marca. Dr. Steinwender je nameravano potovanje nemških liberalnih poslancev v Rim danes definitivno odpovedal. Vzrok je, da bi nemški poslanci prišli v Rim ne samo brez laške fakultete, ampak tudi brez mandatov. Sicer so pa v volivnem boju navezani na krščanske socialce (pri ožjih volitvah) in na nemške radikalce, ki so potovanju v Rim odločno nasprotni. Dr. Steinwender se je torej temeljito blamiral, kljub temu pa pravi, da se bo potovanje v jeseni aranžiralo. Seveda je vprašanje, kako bodo stvari takrat izgledale.

OGRSKI POSLANEC UGRON ZNOREL.

Budimpešta, 31. marca. Ogrski opozicionalni poslanec Ugron je vsled slabih gospodarskih razmer zblaznel in so ga prepeljali v sanatorij. Ugron je zadnjič pri igri izgubil enkrat 35.000, drugikrat pa 100.000 kron.

LAH IZGNAN.

Gradec, 31. marca. Glavar v Vrigtsbergu je izgnal zastopnika lesne tvrdke Pavla Morocutti v Knittelfeldu, Antona Sonnino, doma iz Tolmezza, ki je rezervni častnik VII. regimenta laških alpinov, z motivacijo, da je njegovo bivanje v Avstriji inkompatibilno.

SVOBODOMISLECI PRED SODIŠČEM ZARADI MOTENJA VERE.

Praga, 31. marca. Državno pravdnštvo je dvignilo proti predsedstvu osrednjega odbora češke sekcije »Svobodne misli« obtožbo zaradi številnih verskih deliktov. Pred sodiščem se bo moralo prihodnji četrtek zagovarjati 17 funkcionarjev društva.

VELIK VLOM V PRAGI.

Praga, 31. marca. V vrvarsko tvrdo Emanuel Faltusovi sinovi se včeraj vlomili tatovi, navržali blaginjo in odnesli dragocenosti za 15.000 K, kakor tudi 1700 K denarja. Za tatovi ni sledu.

FERRERSKA DEBATA V ŠPANSKI ZBORNICI.

Madrid, 31. marca. V današnji seji kortesov je ministrski predsednik Canalejas izjavil, da je vojaški kazenski zakonik sicer potreben reforme, da pa je bil Ferrer po pravici obsojen, da se je proces vršil popolnoma pravilno in da je obsodba bila v vsakem oziru korektna. Republikanec Alvarez je nato izjavil, da republikanska stranka vzdržuje predlog, da se Ferrerov proces revidira in vojaško kazensko postopanje preosnuje. Canalejas je izjavil, da vlada revizijo odločno odklanja. Konservativci, bivši minister Pado, izjavi, da konservativci mirne vesti prevzamejo odgovornost za obsodbo Ferrera nase.

LAŠKO MINISTRSTVO GOTOVO.

Rim, 31. marca. Novo ministrstvo se je definitivno konstituiralo, in sicer sledeče: Giolitti, predsedstvo in notranje reči, Di San Giuliano, zunanje, Finocchiaro-Aprile, justica, Facta, finance, Tedesco, zaklad, Spingardi, voj-ska, Leonardi-Cattolica, mornarica, Credaro, nauk, Succhi, javna dela, Nitti, poljedelstvo in trgovina, Calisano, pošta. Ministri so kralju že prisegli. Zbornica se skliče 4. ali 5. aprila. Od članov kabineta so trije: Credaro, Succhi in Nitti, radikalci, člani skrajne leve; radikalci dobe tudi eno državno podtajniško mesto. Program nove vlade bo jako radikalen; bati se je, da se začne kulturni boj. Na vsak način se bo izkušala šola popolnoma razkristjaniti in dati civilni poroki prednost pred cerkveno, kakor tudi morebiti olajšati razporoko.

PASIVNA RESISTENCA DUNAJSKIH ODVETNIKOV.

Volivno društvo dunajskih odvetnikov je te dni sklepalo o pasivni resistenci odvetnikov, ki niso zadovoljni z vodstvom odvetniške zbornice. Pasivne resistance še sicer niso sklenili, a izključeno ni, da jo sklenejo in izvedejo.

Književnost.

* Dve novi ljudski igri sta izšli, in sicer v 16. snopiču »Zbirke ljudskih iger«, ki se je ravno objavil. Igrita sta: »Mojsra Križnika božični večer« v dveh dejanjih, za moške, in »Svoje-glavna Minka« v štirih dejanjih za ženske vloge. »Mojsra Križnika božični večer« je ljubeznjiv igrokaz v dveh dejanjih, poln svetonočne milobe in ima namen poživiti v gledalcih vero v človeško in božjo dobroto; pa tudi pristen humor preveva zanimivo dejanje, ki mu bo tudi najskromnejši oder kos. — »Svoje-glavna Minka« pa ima štiri dejanja, od katerih je eno bolj mikavno kakor drugo in v katerem vsak prizor vzbuja tako smeh nad različnimi nerodnostmi, kakor služi v resen pouk dekletom, ki hočejo vse narediti po svoji trmi, ne ubogajo starišev in pridejo tako v nesrečo. Dialogi so kratki in živahni, zato da bodo ljudstvu v vsakem oziru ugajali. Obadva igrokaza pomenita korak naprej v skrbi za povzdigo ljudske izobrazbe in bosta na vseh naših odrih postala zelo ljuba gosta. 16. snopič »Zbirke ljudskih iger« (Dalje na peti strani.)

Modni salon

Ivane Schiller

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

753 priporoča vseh urst

slamnikov.

Sprejema vsa popravila.

Zobna krema

KALODONT

Ustna voda

Veletrgovina s specerijskim blagom in deželimi pridelki

Anton Kolenc v Celju

Glavna zaloga: Graška c. 22, Podružnica »Narodni dom«

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujci, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cen, gosp. trgovcev in prosim za mnogo brojni obisk o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če nas z najmanjšim poizkusom.

Velečastim gg. duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadijo za cerkve. V zalogi imam vsakovrstna vrsta semena zanesljive kakovosti, ter opozarjam slav. občinstvo za nakup istih, kar tudi ostalega specerijskega blaga, ter deželnih in drugih pridelkov.

Ia Zabukovski premožni ponudim po K 2-10 za 100 kg odjemu celega voza prosto v hišo postavljen v Celju, drugat po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor žita, fižola, orehovi i. t. d. i. t. d. ter rabljene solinite in dragi vrče, petrolejske in oljate posode.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto.

H. SUTTNER

Ljubljana Mesni trg

ur. prva največja domača

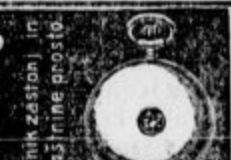
exportna tvrdka ur. zlatnine

in srebrnine

Tovarniška var

stvena znamka: „IKO“

Lastna tovarna ur. v Švici.

stane 80 h in se naroči v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

»Krivoprišežnik«. Narodna igra s petjem v treh dejanjih (sedmih slikah). Ta igra je izšla kot drugi zvezek zbirke »Ljudski oder«, velja 80 h in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Obširna ocena sledi.

Mlade matere

bi se morale ozirati na tako izborni krepilno sredstvo kakor je Scott-ova emulzija. Z večjo učinkujočo močjo, kot jo ima navadno riblje olje je s Scott-ovo emulzijo združen prijeten smetanast okus in zelo lahka prebavnost, ki vas bode prijetno iznenadila in zadovoljila. Otroku se enako koristi in babice priporočajo

Scott-ovo emulzijo

najtopleje mladi materi vsak čas, bodisi pred ali po porodu.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin. Dobiva se v vseh lekarnah. 3109

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepi živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, g. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9. zveč.	736.0	8.5	sl. jug.	jasno	
31	7. zjut.	36.9	7.4		dež.	2.2
	2. pop.	36.5	11.2	sl. jvzh.		
Srednja včerajšnja temp 9.9, norm 6.4.						

KLOBUKI, CILINDRI

čepice, kravate, perila samo zadnje novosti v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

1046 (10)

Velika popolnoma sortirana zaloga za spomlad in poletje!

Najnovejše obleke za gospode od K 8.— naprej.

"	"	"	dečke	"	"	6.—	"
"	"	"	otroke	"	"	2.—	"
"	"	"	površnike	"	"	12.—	"
"	"	"	dečke	"	"	6.—	"
"	"	"	klobuke in čepice	"	"	1.—	"

Velikanska izbira damske konfekcije. Specialitete v hladnem krilu in kostumu.

Ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Zahvala.

Ob pretresljivi izgubi mojega dragega soproga, gospoda

P. ŠILC

nadučitelj v Žireh,

mi je došlo toliko sožalja, da mi ni mogoče se zahvaliti vsakemu posebej. Zato izrekam ginjeno vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, potem še onim, ki so se udeležili pogreba na Dunaju in darovateljem krasnih vencev, svojo najiskrejšo zahvalo.

Žiri, 30. marca 1911.

Amalija Šilc

1050

vdova.

TRŽNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 30. marca.

Pšenica za april 1911	11.55
Pšenica za oktober 1911	10.90
Rž za april 1911	8.41
Rž za oktober 1911	8.17
Oves za april 1911	8.73
Koruzza za maj 1911	5.69

Kurzi efektov in menjic.

dne 30. marca 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92.95
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92.95
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	96.65
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	96.70
Avstrijska zlata renta	115.50
Avstrijska kronska renta 4%	92.95
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	82.—
Ogrska zlata renta 4%	111.35
Ogrska kronska renta 4%	91.50
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80.65
Delnice avstrijsko-ogrške banke	19.15
Kreditne delnice	674.75
London vista	239.87 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117.45
20 mark	23.50
20 frankov	19.01
Italijanski bankovci	94.60
Rublji	2.53 1/2

Velik, suh lokal
za delavnico ali skladišče
se takoj odda.
Svečarna, Prešernova ulica 7.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je vzel Vsegamogočni k Sebi našo preljubljeno hčer, gospo

Josipino Revelant

rojena Grilec

po dolgi mučni bolezni, večkrat prevedeno s sv. zakramenti za umirajoče danes zjutraj 31. marca 1911.

Pogreb je v nedeljo 2. aprila 1911 ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra nasip št. 39.

Blaga ranjka se priporoča v pobožno molitev.

Ljubljana, dne 31. marca 1911.

1052

Žalujoči ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

1059

S potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naša dobra soproga, oziroma mati, gospa

Iva Murnik, roj. Gostiša

po dolgem, mučnem trpljenju, prevedena s svetotajstvi, v starosti 37 let nocoj ob pol eni uri mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb predrage rajnice bo v soboto dne 1. aprila ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 31. marca 1911.

Miljutin
sin.

Josip Murnik
soprog.

Milica in Slavica
hčeri.

Namesto vsakega drugega obvestila.

1049

Glavni odbor za obdelovanje barja javlja tužno vest, da je njega dolgoletni član, gospod

Jakob Tomec

mestni nadkomisar, predstojnik merosodnega urada, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono i. t. d.

dne 30. marca t. l. mirno v Gospodu zaspal.

Ljubljana, dne 31. marca 1911.

Modni salon Just-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3

Ljubljana

Priporoča velečenjenim damam svojo bogato zalogo krasnih klobukov, modelov za dame in deklice. Čepice in razni nakit za klobuke. Popravila se sprejemajo. - Žalni klobuki vedno v zalogi. - Cene brezkonkurenčne.

Slavn. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani, Šelenburgova ulica šte. 6

krovsko obrt

ter bodem prevzemal vsakovrstna pokrivanja streh, kakor tudi vsa popravila spadajoča v to stroko. — Cene zelo nizke. — Za mnogobrojna naročila se priporočam velespoštovanjem

1015 4—1

Mihael Prestenjak.

Za pomlad in poletje

800

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice

Ceniki zastonj in franko

ANTON ŠARC, Ljubljana

Šelenburgova ulica šte. 5

na vogalu Knafove ulice (nasproti glavne pošte).

Znano najboljše platno za rjuhe, bombaževina, brisalke i. t. d. — Švicarske vezenine. — Znano

2964 najboljše perilo. — Najcenejši nakup. 2964

-- Opreme za neveste. --

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501

„KŮČ“

4 steklenice (5 kg) franko K 4-50
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Organisti pozor!

Radi opustitve službe prodam eno leto star

harmonij

tvrdke M. Hörngel, Lipsko, amer. sistem, z 11 spremenj, 200 K pod prvotno ceno. Ivan Kos organist Sava ob juž. železnici. 1029

Dobro ohranjeni pisalni stroj

z vidno pisavo se proda takoj za samo kron 80

Blag. vprašanja naj se vpošljejo pod šifro „Pisalni stroj“ na upravo tega lista. 955

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-čistil. sredstvo

Seydlin
Izdelovatelj O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

dobri so povsod

Vsa Ljubljana govori o tem, da je

Karol Planinšek-ova

pražena kava

najboljša ! ! ! !

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakga novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike

Kovaški pomočnik

ki je zmožen samostojno delati, in je polnoleten, se sprejme. Več pove Ivan Gerbič, kolar, Rodica p. Domžale. 1087

Ime:

R. Miklauc
Ljubljana

592

bodi vsakemu znano pri nakupu blaga za obleko in perilo.

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. — Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 0/0 in 5 0/0. — Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravilih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni bati nobene izgube. 542

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Delniška glavnica K 6.000.000

710 2

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Rezervni fond okoli K 300.000

Selenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

urednostne papirje, rente, obilgacije, zastavna pisma, priorifete, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predumi na urednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih.

Promese k vsem žrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve **4 1/2 %** do dneva dolga.

Rentni davek plačuje banka iz svojega. Na iekoči in žiro račun po dogovoru. Živahna zveza z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture. — Zavarovanje urednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Realizacija žrebanja srečk itd. brezplačno. — Stalobni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.